

מסורת הש"ס

א) כללם פ"ח משנה
ד. ג) [בכוזות ח.א.
א) [עיונין פ.ו. וש"ן].
ד) [ג'ל מ'פשת פשיטא
וכי' רש"ן. ס) [ג'ל ואי.
א) [ככות קי'א: [תוס'
כללם פ"ח ה"ה]. א) [ג'ל
האב]. ח) [ב"ק יח.].
ט) [ג'ל שמת' לה ולכרה.
י) [ג'ל ס"ו].

הנהגות הב"ח

א) תוס' ד"ה ע"ל וכו'
דקתם ממנין דמומין
אלו חלו כשרין:

מוסף רש"י

פרדה שתבעה אין
מרביעין עליה לא סוס
ולא חמור. מספקא ליה
אי חוששין לזרע האב אי
לא. הלך אפילו הוא בת
חמורה נקבה אין מרביעין
עליה חמור שמא חוששין
לזרע האב ומנא מרביע
כללם, ורענ פליגי עליה
ואמרי אין חוששין לזרע
האב ואם בת סוסיא היא
מרביעין עליה סוס ואם בת
חמורה היא מרביעין עליה
חמור (ככותות ק"א).

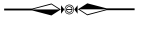
ואורא שמואל לטעמיה. דלית ליה חוששין צבמות לזרע האב:
הנוגדים מן הסוס. נקבה: אע"פ שאזיהן חמור מותרין. פרד זכר בן
סוס נקבה עם פרדה נקבה בת סוס נקבה ולא אמרינן אחי לז סוס
ומשתמש בצד חמור שלד סוס וחמור יש צבניהם להא לא חיישין
ממה נפשך אי חוששין לזרע האב
שניהם שוין צבניהם יש לז סוס
וחמור ואי אין חוששין הכי כולן מין
סוס: אכל. פרדיס הנוגדים מן
הסוס נקבה אסורים עם פרדיס
הנוגדים מן החמור נקבה דשמא אין
חוששין לזרע האב והוי האי כוליה
סוס והאי כוליה חמור: וז דברי ר'
יהודה דאמר (שמא) אין חוששין.
לפיכך אסורים: אכל חמרים אומרים.
כולן מותרים צבניהם יש צ' לזדין.
ומדקי שמואל לחנייה בלשון חמרים
ש"מ סבירא ליה דהלכתא כחנייה:
מיפשט פשיטא ליה. ומשום הכי
אסר: או ספוקי מספקא ליה. ומשום
אסר: נפקא מיניה למישרי פרי עם
האב. פרד בן סוס נקבה להרביע על
סוס נקבה: פרי עם האב אסור.
משום דלמא חוששין: אלא לאו
דאצוה דהאי סוס ואצוה דהאי חמור.
והכי קאמר ר' יהודה דמרביעים סוס
גמור על פרד בן סוסיא ומאי שאזיהן
חמור אציו של פרד קאמר: לא
לעולם. אימא לך ספוקי מספקא
ליה ומשום הכי הנוגדים מן הסוס
ומן החמור מותרין זה בזה כדפרישית
לעיל ממה נפשך: מהו דסימא אסי
לז סוס וכו'. מהו דמינא ליתסרו
הנוגדים מן הסוס או מן החמור נמי
זה עם זה משום דלמא חיישין לזרע
האב ואמי לז סוס וכו'. קמ"ל
דהא לא אמרי' שאין כלן לז סוס
מיוחד וז חמור מיוחד הילכך אין
מזכירין כלן לדדים דהא מכלכל זרעיה
ומינא צאפי נפשיה הוא דמקרי הוא
מין צפני עכמו מעין סוס וחמור:
אלא מינה. פרד: והא אלא מינה
קסני. ואי לא ידעינן אי בת סוסיא
ואי בת חמורה מאי פרד מרביעין
עלה האמר ר' יהודה הנוגדים מן
הסוסיא אסורין בגולדין מן החמורה:
לא מין סוס. לא סוס גמור ולא פרד
בן סוסיא: אלא מינה. כלומר עד
שיודע לך מאיזה מין הוא: בר חמרא.
אמו היתה חמורה: לניף. לזול הוא
לשון עקת הסוס: גנובסיה. זנבו:
גידמת. מונז ומחזים: צריספק.
עגלה שהיה רוכב בה: דמיין להדי.
צאזים וצונז משום מנהיג בכלאים:
קסבר אין חוששין. והוי כללם בני
החמורה ובני הסוסיא דאי חוששין
כולן שוין שצולן יש צ' לדדים:
וקימין

אותו ואת בנו פרק חמישי חולין

ע"מ.

עין משפט
נר מצוה

א ב ג ד ה ו ז ח ט י
מלה כללם הל"ו ועי'
שם כ"כ סמך לאוין רפז
טו"ע י"ד ק"י ר"ל ס"ט:

רבינו גרשום

משפט כלומר אב ובנו
ולא אם ובנה: הילכך
נוהג בין בוכרים כו'
כלומר בין באב ובנו בין
באם ובנה: אמר שמואל
הלכה כחנייה. כלומר
כשם שהלכה כמותו לעיל
כך בהלכה זו הלכה
כחנייה כלומר דחושש
לזרע האב: ואורא שמואל
לטעמיה כלומר דשמואל
תני לחנייה בלשון חכמים
ומדתי בלשון חכמים
ש"מ הלכה כחנייה: דתיני
ר' יהודה אומר הנוגדים מן
הסוס כו' כלומר הנוגדים
מן הסוסיא אע"פ שאביהן
חמור כלומר דאין חוששין
לזרע האב. והגולדין מן
החמור כלומר מהחמורה
עם הגולדין מן הסוסיא
אסורין. למישרא פרי עם
האב כלומר א) הולד
כלומר דאין חוששין לאב
אלא אי אמרת ספוקי
מספקא ליה כו' כלומר
א) אי בר חמור הוא
חוששין לזרע האב ואסור:
לא מין סוס ולא מין
חמור אלא מינה כלומר
פרי מרביעין עליה: עבי
קליה בר חמור כלומר בר
חמרתא: כי מעיילת לי
בדנייתא בריספקי כלומר
ורכלאים בחמישה אסור
אע"פ דכתיב לא תחרוש
בשור ובחמור לפינן שור
שור משבת מה להלן כל
בהמה בכלל דכתיב וכל
בהמתך כאן כל בהמת
כלאים בכלל חרישה.

א) נראה דקסר כלן וכו'
מפשט פשיטא ליה כלומר
וכו'. ג) נראה דל"ל כלומר
אי חוששין לזרע האב וכו'
חמור הוא האסור.

ולחנניה כתיב אותו ובתיב בנו. וא"ת ולשתוק מאותו ומצנו
ולכמוצו בן וי"ל ללא מדכתיב את צנו ולא כתיב בן
קדריש אלא בן נמי משמע דכרוך אחריו: מהו דתימא אתי צד
סוס ומשתמש בו' קמ"ל. לא דמי לחלוזי עבד וחלוזי בן חורין (מגינה
דף ג): דאסור בחנניה שפחה ומליה בת
חורין משום דלתי לז עבדות ומשמע
צד מירות דהכא כללם אמר רחמנא
דוקא תרי מיני וכל פרדות האצין
מסוס וחמור מין אחד הוא:
עיי"ל די הנך דרביין להדי. משמע
דרבי אכל סבר כרבי יהודה
וכן אצי דלמר עבי קליה צד חמרא
וכן רב פפא דלמר רברבן אודינה
וחוטרא גנובסיה צד חמרא כולוהו
סבירא להו כרבי יהודה וצפרק צ'
דייני גזרות (ככותות דף ק"א): אמרינן
הלכה כרבי יהודה צפרדות וסור לאו
שה דלזומו ואת צנו מתרגמינן תורמא
או י) שיתא (ויקרא כג) משמע דאין
נוהג צוכרים והיינו דלא כחנייה ומיהו
שמואל פסק כחנייה ועוד דקתם
מתניתין א) דסוף פרק אלו מומין
(בכורות מה): אלו כשרים צדאס ופסולים
צבניהם אמת ואת צנו מוקי לה התם
כחנייה ועוד לחנייה כרבי יונתן
וצפרק השואל (ב"מ דף ק) אמר
דאצי סבר לה כרבי יאשיה ורצא
סבר לה כרבי יונתן וק"ל כרצא לגבי
דאצי ומיהו אפילו קיימא לן כרבי
יהודה צפרדות כדפסיק צס"פ צמרא
דככותות (דף ק"א): אין להמיר אומי
ואת צנו צוכרים דהא מסקינן הכא
דרבי יהודה ספוקי מספקא ליה וא"ת
דמסקינן צשמעתין צסמוך דצין לרבי
אליעזר וצין לרצנן ספוקי מספקא להו
אי חוששין לזרע האב אי לאו ואמאי
מספקא להו והא אמרינן לקמן צפרק
הזרוע (דף ק"ג). גבי צמתות לר'
אליעזר מצעי ליה אם שור אם שה
לחלק ורצנן נפקא להו לחלק מאת
וצבחי הזבח ולר' אליעזר מאת וצבחי
הזבח אתא לכדצבא דהדין עם הטבח
וא"כ מדצעי להו קרא לחלק מכלל
דאין חוששין לזרע האב דמשמע לעיל
וי"ל דודאי אי חוששין לזרע האב לא
צריך קרא לחלק אכל משום דמספקא
להו שמא אין חוששין קצעי קרא
לחלק משום דלמא אין חוששין ואתא
קרא לחלק ואי חוששין לרצנן אתא
קרא דמאת וצבחי הזבח לכדצבא דהדין
עם הטבח ולר' אליעזר אתא אם שה
לחייצ' צמתנות כדדריש רצנן ומשום
דמספקא ליה לרבי אליעזר אי אתא
לחלק או לחייצ' צמתנות פטר ר'
אליעזר דהמוציא מחצרו עליו הראיה
וא"ת הא דקאמר רבי יונתן התם
דדריש רצנן אם שה לרצות את הכוי
דחייצ' צמתנות היכי דמי אי צצבי
קרא

הבא על התיישה כדמסקינן צשמעתין דצבחי פליגי והתם נמי צריש ההוא שמעתא אמרינן הכי א"כ סברי דחוששין לזרע האב ואתא קרא
לרצנן דחייצ' בכל המתנות דאי אין חוששין א"כ לא צריך רצוי וא"כ לא צריך קרא לחלק ונראה לפרש דלרבי יונתן וכו' דתם לא מיתוסק
אלא צתייש הבא על הצבייה וצין חוששין לזרע האב וצין אין חוששין אצטריך קרא לחייצ' בכל המתנות וא"ת דמשמע התם ללא פטר
ר' אליעזר אלא צמתנות וכסוי אכל אהא דאמרו רצנן חלצו אסור כחלצ' צבמה לא פליגי מדלא קאמר נמי מותר ואמאי והא אפילו חוששין
לזרע האב הא אית ליה לר"א דשה ולא מקתם שה וא"כ תייש הבא על הצבייה ליסתרי חלצו וכי תימא דקסבר ר' יונתן דלרבי אליעזר נמי
אמרינן שה ואפילו מקתם שה א"כ אמאי פטר הכא צאזות ואת צנו וי"ל דסבר ר' יונתן דפליגי הכא צאזות ואת צנו למלקות וצצבי הבא על
התיישה דלרצנן אפילו למלקות אמרינן שה ואפילו מקתם שה ור"א פטר ממלקות דמספקא ליה אי אמרינן שה ואפילו מקתם שה אכל
מודה דאיכא אסורא אי נמי לעולם סבירא ליה דשה ואפילו מקתם שה לא אמרינן ושאני חלצ' דרבי קרא כדדרישין צריש פרק צמרא דיומא
(דף עז). כל חלצ' לרצות כוי וחצי שיעור ומיהו קשה צתייש הבא על הצבייה אמאי פטר ר' אליעזר מכסוי והא דלמא אין חוששין לזרע האב
והוי כולו צבי וצ"ל דרבי אליעזר פטר לא קאי אלא צמתנות וכן משמע לשון המשנה צמסכת צכורים (פ"ב מ"י) דתנן ר' אליעזר
פטר שהמוציא מחצירו עליו הראיה וכן כחצ' רצינו תם צפרדות כרבי יהודה ואזומו ואת צנו נוהג צוכרים לאסורא ולא למלקות:
אילימא